

Slutsatser från EES-rådet

1. EES-rådets 47:e möte ägde rum i Bryssel den 16 maj 2017 med Maltas vice premiärminister och minister för Europafrågor Louis Grech (som företrädde ordförandeskapet i Europeiska unionens råd) som ordförande. I mötet deltog Frank Bakke-Jensen, Norges EES- och EU-minister, Guðlaugur Þór Þórðarson, Islands utrikesminister och Aurelia Frick, Liechtensteins utrikesminister, samt medlemmar av Europeiska unionens råd och företrädare för Europeiska kommissionen och Europeiska utrikestjänsten.

Politisk dialog

2. EES-rådet konstaterade att det nära partnerskapet mellan EU och Eftastaterna i EES utgör den bästa garantin för delat välstånd och delad stabilitet på lång sikt. I detta sammanhang noterade EES-rådet att ministrarna inom ramen för den politiska dialogen skulle diskutera *följderna av Storbritanniens utträde ur EU för EES-avtalet och Arktis*. EES-rådet betonade vikten av att fortsätta med praxis att inbjuda tjänstemän från Eftastaterna i EES till politiska dialogmöten i ministerrådets relevanta arbetsgrupper.

3. Med avseende på Storbritanniens utträde ur EU framhöll EES-rådet vikten av att skydda EES-avtalet och se till att Europa även i fortsättningen har en välfungerande homogen inre marknad. EES-rådet uppmanade till en nära dialog och ett fortlöpande informationsutbyte mellan EU och Eftastaterna i EES om förhandlingarna mellan EU och Storbritannien enligt artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen avseende Storbritanniens utträde ur EU, samt om de framtida förbindelserna mellan EU och Storbritannien eftersom utträdet även kommer att inverka på EES-avtalet.

Samarbete inom EES

4. EES-rådet erkände den nyckelroll som avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) har spelat i över 20 år när det gäller att främja ekonomisk integration mellan EU och Eftastaterna i EES. EES-rådet framhöll att avtalet varit hållbart och kunnat anpassas till ändringar av EU-fördrag och till utvidgningar av EU. EES-rådet erkände de positiva bidrag som Eftastaterna i EES har stått för i beslutsprocessen för EU-lagstiftning och EU-program av betydelse för EES, genom deltagande i relevanta kommittéer, expertgrupper, studier och organ samt genom framläggande av synpunkter från Eftastaterna i EES. EES-rådet underströk att det är viktigt att ministrarna från Eftastaterna i EES bjuds in till informella EU-ministermöten och -ministerkonferenser som är relevanta för dessa staters deltagande i den inre marknaden och framförde sin uppskattning till det sittande maltesiska och det kommande estniska ordförandeskapet över att denna praxis fortsätter.

5. EES-rådet betonade vikten av en välfungerande inre marknad som en drivkraft när det gäller att stimulera ekonomisk tillväxt och skapa nya arbetstillfällen i hela Europa och välkomnade de åtgärder som redan vidtagits för att genomföra förslagen i strategierna för en digital inre marknad och för att förbättra den inre marknaden, vilka båda lanserades under 2015, i syfte att dra full nytta av den outnyttjade potentialen för tillväxt och produktivitet. EES-rådet var enigt om att det krävs en helhetssyn för att bemöta några av de främsta utmaningarna för den inre marknaden och betonade vikten av en nära samverkan med Eftastaterna i EES i det fortsatta arbetet med att utforma och utveckla politiska riktlinjer och initiativ för den inre marknaden. EES-rådet betonade att ökade kunskaper om EES-avtalet i hela Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ligger i alla avtalsslutande parter intresse och uppmanade EU och Eftastaterna i EES att se till att information om avtalet görs lätt tillgänglig.

Riktlinjedebatt – energi och klimatförändringar

6. En riktlinjedebatt hölls om *det gemensamma fullföljandet av Parisavtalet och därtill hörande mål för utsläppsminskning av växthusgaser för 2030*. EES-rådet fäste stor vikt vid ett fortsatt nära samarbete mellan EU och Eftastaterna i EES inom miljö-, energi- och klimatförändringspolitiken, särskilt mot bakgrund av ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och ramstrategin för en motståndskraftig energiunion med en framåtblickande klimatpolitik. EES-rådet noterade att Eftastaterna i EES är och förblir en central partner för EU i egenskap av pålitlig energileverantör och underströk att det nära samarbetet bör fortsätta på områdena den inre energimarknaden, energitrygghet, handel med utsläppsrätter, främjande av en konkurrenskraftig, klimattålig, säker och hållbar energi med låga koldioxidutsläpp, energieffektivitet, förnybara energikällor, avskiljning och lagring av

koldioxid (CCS) samt avskiljning och användning av koldioxid (CCU) liksom andra miljömässiga frågor såsom avfall, kemikalier, förvaltning av vattenresurser och industriell förorening.

Finansiell mekanism

7. EES-rådet framhöll vikten av solidaritet mellan länderna i Europa för att bemästra de sociala och ekonomiska utmaningarna och uttryckte oro över den fortsatt höga ungdomsarbetslösheten i vissa EES-medlemsstater. EES-rådet lovordade det positiva bidraget från den finansiella mekanismen för EES och den finansiella mekanismen för Norge 2009–2014 och från deras föregångare vad beträffar minskning av de ekonomiska och sociala skillnaderna i hela EES. Efter den provisoriska tillämpningen av avtalen om en finansiell mekanism för EES och en finansiell mekanism för Norge 2014–2021 välkomnade EES-rådet de framsteg som gjorts i förhandlingarna om samförståndsavtal mellan Eftastaterna i EES och mottagarstaterna i EU.

Kapitalkontroller

8. EES-rådet noterade att den fria rörligheten för kapital är en grundläggande frihet inom den inre marknaden och en integrerad del av EES-regelverket och konstaterade att inskränkningar endast kan införas tillfälligt, på grundval av bestämmelserna i artikel 43 i EES-avtalet. EES-rådet välkomnade framstegen med Islands regerings övergripande plan för att avskaffa kapitalkontroller utan att detta hotar landets ekonomiska och finansiella stabilitet, i synnerhet de åtgärder som nyligen vidtagits för att upphäva kapitalkontroller på personer, företag och pensionsfonder.

EU-program

9. EES-rådet uttryckte sin uppskattning över EU-programmens bidrag till byggandet av ett mer konkurrenskraftigt, innovativt och socialt Europa och välkomnade att Eftastaterna i EES deltar i program av betydelse för EES till vilka de bidrar ekonomiskt. EES-rådet konstaterade särskilt Eftastaterna i EES aktiva deltagande och fullständiga integrering i det europeiska forskningsområdet samt Norges och Islands framgångsrika associering till Horisont 2020, EU:s flaggskeppsprogram för forskning och innovation. EES-rådet kommer att fortsätta att fästa stor vikt vid att Eftastaterna i EES integreras i och politiskt anpassas till EU inom området för forskning och innovation.

Införlivande av EU-akter av betydelse för EES

10. EES-rådet noterade lägesrapporten från gemensamma EES-kommittén och uttryckte sin uppskattning över den gemensamma kommitténs arbete med att säkerställa att EES-avtalet fortsätter att fungera effektivt och smidigt.

11. EES-rådet välkomnade de pågående strävandena att minska antalet EU-akter av betydelse för EES som ännu inte införlivats i EES-avtalet och att påskynda införlivandeprocessen. EES-rådet lovordade visserligen alla åtgärder som vidtagits under de senaste åren, men noterade att antalet akter som väntar på införlivande fortfarande är för högt.

12. EES-rådet manade till fortsatt arbete för att i avsevärd grad och varaktigt minska antalet icke införlivade akter och därigenom även i fortsättningen säkerställa rättslig säkerhet och homogenitet inom EES. Detta gemensamma mål kan uppnås genom politisk vilja och förstärkt dialog mellan relevanta experter och organ. EES-rådet uppmanade alla parter att arbeta konstruktivt för att finna lösningar på komplicerade kvarstående frågor.

13. EES-rådet välkomnade i synnerhet att man i EES-avtalet införlivat det tredje paketet för den inre energimarknaden, EU:s rättsakter på området ekologisk produktion samt förordningen om läkemedel för pediatrik användning. Det välkomnade de framsteg som gjorts under de senaste månaderna på området gemensamma regler och standarder för organisationer som utför inspektioner och utövar tillsyn av fartyg.

14. EES-rådet betonade vidare hur viktigt det är att återstående lagstiftning på området finansiella tjänster – som utgör över en tredjedel av den lagstiftning som ännu inte införlivats – med det snaraste införlivas och tillämpas, så att man kan säkerställa lika förutsättningar i hela EES inom denna viktiga sektor.

15. EES-rådet noterade att det fortfarande behövs framsteg i ett antal viktiga kvarstående frågor och såg fram emot ett avgörande så snart som möjligt, särskilt när det gäller det tredje postdirektivet.

16. EES-rådet noterade dessutom att det förelåg ett antal beslut av gemensamma kommittén där tidsfristen på sex månader enligt EES-avtalet för att uppfylla de konstitutionella kraven hade överskridits. Det uppmanade Eftastaterna i EES att öka sina ansträngningar för att lösa de kvarstående fallen så snart som möjligt och undvika sådana förseningar i framtiden.

Handel med jordbruksprodukter

17. EES-rådet konstaterade att de avtalsslutande parterna hade bekräftat sitt åtagande i enlighet med artikel 19 i EES-avtalet att fortsätta sina ansträngningar att uppnå en progressiv liberalisering av handeln med jordbruksprodukter.

18. Vad beträffar avtalet genom skriftväxling mellan Europeiska unionen och Island om ytterligare handelsförmåner för jordbruksprodukter, som ingicks 2015, uppmuntrar EES-rådet parterna att slutföra sina interna förfaranden så att avtalet kan träda i kraft så snart som möjligt.

19. EES-rådet välkomnade paraferingen den 5 april 2017 av det avtal mellan Europeiska unionen och Norge om ytterligare handelsförmåner för jordbruksprodukter som ingåtts på grundval av artikel 19 i EES-avtalet och såg fram emot dess undertecknande.

20. EES-rådet uppmanade de avtalsslutande parterna att fortsätta dialogen om översynen av handelsordningen för bearbetade jordbruksprodukter inom ramen för artiklarna 2.2 och 6 i protokoll 3 till EES-avtalet för att ytterligare främja handeln på detta område. I detta hänseende noterade EES-rådet de åtgärder som nyligen vidtagits av EU och Island för att ytterligare liberalisera handeln med bearbetade jordbruksprodukter, på ömsesidig basis och inom ramen för protokoll 3 i EES-avtalet. EES-rådet noterade att förhandlingarna mellan EU och Norge om skydd av geografiska beteckningar tillfälligt har avbrutits.

Fisk och fiskeriprodukter

21. EES-rådet välkomnade den provisoriska tillämpningen av protokollet om handel med fisk och fiskeriprodukter mellan Island och EU från och med den 1 augusti 2016 och av protokollet om handel med fisk och fiskeriprodukter mellan Norge och EU från och med den 1 september 2016.

Parlamentariskt samarbete

22. EES-rådet, som är medvetet om den viktiga roll som parlamentariskt samarbete spelar inom EES, noterade den resolution som antogs av EES gemensamma parlamentarikerkommitté vid mötet i Strasbourg den 14 december 2016 om *den årliga rapporten från gemensamma EES-kommittén om hur EES-avtalet har fungerat under 2015*.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press